

Rok XXVI

Wrzesień–Październik 1957 r.

Nr 9–10

WIADOMOŚCI
DIECEZJALNE PODLASKIE
ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Adres Redakcji i Administracji
Kuria Diecezjalna – Siedlce – Świerczewskiego 60
Telefon 7 26

Konto Kurii Diecezjalnej: N. B. P. O/Siedlce
Nr 1520–9–344

Treść zeszytu Nr 9-10

	Str.
Akta Stolicy Apostolskiej	
21. O przeszkodzie powinowactwa	33
22. Przeniesienie postu i wstrzem. z wigilii Wniebowzięcia na wigilię Niep. Poczęcia N. M. P	34
23. Ustalenie tytułów wraz z odpustami kościołów pod wezwaniem Opieki Św. Józefa	34
Akta Prymasa Polski	
24. Echa pobytu J.Em. Prymasa Polski w Rzymie:	
1) Podziękowanie Ojca św. za tekst ślubów Jasnogórskich	35
2) Podziękowanie Ojca św. za przemówienie przy objęciu bazyliki N.M.P. na Zatybrzu	36
3) Podziękowanie Ojca św. za dar lekarzy	37
25. Orędzie Prymasa Polski do rodziców katolickich przed rozpoczęciem 1957/58 r. szk.	37
26. Oświadczenie Sekretariatu w sprawie pomocy Polsce	39
27. Pielgrzymka prawników na Jasną Górę, ...	40
28. Pielgrzymka kobiet polskich na Jasnej Górze	40
Z Ordynariatu	
29. List pasterski Episkopatu na 700-lecie św. Jacka	40
30. XIII Tydzień Miłosierdzia	46
31. Nowoutworzone parafie	49
32. Hospicjum dla księży przyjezdnych do Warszawy	49
33. Ostrzeżenie przed kwestarzami	50
34. Zmiany w składzie osobowym Duchowieństwa	51
35. Zmarli kapłani	53
Rozporządzenia państwowe	
36. Zniesienie powiatowych referatów dla spraw wyznań	53
37. Wątpliwości co do opodatkowania duchownych	53
38. Wyjaśnienie co do podatku dochodowego duchownych	55
39. Przedłużenie okresu ważności dowodów osobistych	58
40. Ubezpieczenie od ognia budynków kościelnych	59
41. Zgłaszanie do władz uroczystości religijnych	60
42. Czynsze i podatki lokalowe duchowieństwa	63

Rok XXVI

Wrzesień-Październik 1957 r.

Nr 9-10

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Adres Redakcji i Administracji:
Kuria Diecezjalna-Siedlce-ul. Świerczewskiego 60
Telefon 7 26

DZIAŁ URZĘDOWY

AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ

21.

Bekret o przeszkodzie powinowactwa.

SACRA CONGREGATIO S. OFFICII

Dubium de affinitate.

Quaesitum est ab hac Suprema Sacra Congregatione, an affinitas, in infidelitate contracta, impedimentum evadat pro matrimoniis, quae ineantur post baptismum, etsi unius partis tantum.

Feria IV, die 16 Ianuarii 1957.

Emi ac Revmi DD. Cardinales, rebus fidei ac morum tutandis praepositi, prae habito Consultorum voto, proposito dubio responderi decreverunt: Affirmative.

Feria autem V, die 24 eiusdem mensis et anni, Ssmus D. N. D. Pius divina Providentia Papa XII, in Audientia Emo ac Revmo Dno Cardinali Pro-Secretario S. Officii concessa, relatam sibi Emorum Patrum resolutionem adprobavit atque publicari iussit.

Datum Romae, ex Aedibus S. Officii, die 31 Ianuarii 1957

A. de JORIO, Notarius

22.

Przeniesienie postu i wstrzemięźliwości z wigilli Wniebowzięcia na wigilię Niep. Pocz. N.M.P.**SACRA CONGREGATIO CONCILII
D e c r e t u m**

Cum plures Ordinarii, ex variis quidem Nationibus, Apostolicae Sedi significaverint difficultates quae, ob locorum et temporum adiuncta, continenter obstant fidei observantiae legis teiunii et abstinentiae pervigilio Festi Deiparae in Caelum Assumptae statuae, Sacra Congregatio Concilii, omnibus mature perpensis, de speciali Summi Pontificis mandato, praedictam obligationem deinceps ad pervigilium Festi Conceptionis Immaculatae Beatae Mariae Virginis, pro omnibus Christifidelibus ubique terrarum commorantibus, praesenti Decreto transfert.— Contrariis quibuslibet non obstantibus, etiam speciali mentione dignis.

Datum Romae, die 25 Iulii 1957 an.

† P. Card. CIRIACI Praef.
F. ROBERTI a secretis

(L' Osservatore Romano, 27 Iulii 1957).

23.

Ustalenie tytułów wraz z odpustami kościołów pod wezwaniem Opieki św. Józefa.

Sacra Congregatio R i t u u m. Prot. N. V. 25/957

Gnesnen et Varsavien.

Post institutionem festi S. Joseph Opificis, die 1 Maii recollendi, ac suppressionem solemnitate Patrocinii S. Joseph, feria IV post Dominicam II post Pascha hucusque celebratae, Emus ac Rev. mus Dominus Stephanus Cardinalis Wyszyński, Archiepiscopus Gnesnensis et Varsaviensis, S. Rituum Congregationi humiliter exposuit: Rectores multarum Ecclesiarum, quarum titulus erat Solemnitas S. Joseph (Patrocinium S. Joseph), celebrare debent praefatum titulum, una cum adnexis Indulgentiis, die 19 Martii in testo S. Joseph, Sponsi B.M.V. et Ecclesiae Universalis Patroni, vel die 1 Maii, in festo S. Joseph Opificis?

Et Sacra Rituum Congregatio, omnibus mature perpensis, praefati tituli assignationem, ut in casu, iudicio E. mi Oratoris remisit: servatis de cetero omnibus de iure servandis.

C. Card. CICOGNANI S.R.C., Praef.

(L. S.)

† A. CARINCI Archiep. Sel. S. R. C. a secretis.

W związku z powyższym orzeczeniem św. Kongregacji Obrzędów, zarządzamy, aby Księża proboszczowie i rektorzy kościołów pod wezwaniem Opieki św. Józefa, w terminie do 31 grudnia 1957 r. zwrócili się do Kurii Diecezjalnej z wnioskiem ustalenia tytułu swego kościoła lub przeniesienia uroczystości odpustowej na dzień 19 marca, ewentualnie, na dzień 1 maja. Do wniosku należy dołączyć dotychczasowy indult odpustowy, wydany na dzień Opieki św. Józefa.

Wnioski te przedłożymy do łaskawej decyzji J. Em. Kardynałowi Prymasowi Polski.

Siedlce, dnia 25 września 1957 r.

† Ignacy bp.

AKTA PRYMASA POLSKI

24.

Echa pobytu J. Em. Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Prymasa Polski w Rzymie.

1) Podziękowanie Ojca św. za tekst Ślubów Jasnogórskich.

Sekretariat Stanu Z Watykanu, dnia 23 maja 1957 r.
Jego Świątobliwość
Nr 401884

Eminencjo!

Wyrazem głębokiej wiary, która od wielu wieków jest chlubą Narodu Polskiego, były Śluby Jasnogórskie, uroczyste złożone dnia 26 sierpnia 1957 roku, w samo święto Matki Boskiej Częstochowskiej.

Tekst wymienionych ślubów, artystycznie wypisany na pergaminie, złożył Wasza Eminencja — imieniem całego Episkopatu Polski — w hołdzie Ojcu św., który przyjął go sercem pełnym wdzięczności.

Dziękując serdecznie za chwalebnie dokonane dzieło, Jego Świątobliwość wyraża swe gorące uznanie oraz składa

W ubiegłym Roku Maryjnym, w święto Niepokalanego Poczęcia, wyszedł dekret ministerialny, który wprowadził z powrotem naukę religii do szkół naszych. Choć uważa religię za przedmiot nadobowiązkowy, to jednak rozbudził w duszach wszystkich rodziców, którym religijne wykształcenie w szkole głęboko zawsze leżało i leży na sercu, prawdziwy zapal, wzmocnił poczucie obowiązkowości. Mówiliście słusznie między sobą, że jest punktem honoru, sprawą odpowiedzialności przed Bogiem i miłości Bożej, każdego ojca i matki, by zgłaszali i posyłałi dzieci swoje na lekcje religii do szkoły. Z radością stosujemy do Was, Najmilsi, słowa Pisma św. „umiecie dzieciom Waszym dawać dobre dary” (Mt. VII, 11).

Złączeni w miłości czuwającej z Sercem Boskiego Pasterza, by ani jedno nie zginęło z tych maluczkich, które w Niego wierzą.

Pozwólcie, że na progu nowego roku szkolnego postawimy Waszemu sumieniu Rodzice katolicy, takie pytanie:

Czy złożyliście już przy zgłaszaniu Waszych dzieci do szkół, tak podstawowych, jak i średnich deklarację, że życzyście sobie, by uczyły się w szkole religii rzymsko-katolickiej? Zważcie! Czyż nie powiedział Pan Jezus wyraźnie o dzieciach „Nie wzbraniajcie im przychodzić do mnie” (Mar. X, 14).

Wzbraniać — to nie tylko najniesprawiedliwiej i karygodnie przeciwstawiać się przyjściu dzieci do Ich Najlepszego Nauczyciela, to również ciężko zawinić przez grzech zaniedbania, wskutek czego dzieci nie mogą się spotkać w szkole z Boskim Ich przyjacielem. Chrystus Pan ma prawo do dzieci. To jasne! „Dopuszczcie dzieciom przyjść do mnie” (Łk. 18, 16).

Dzieci mają prawo do Chrystusa! Przez chrzest św. otrzymały „nasienie Żywota wiecznego. Takich jest Królestwo Niebieskie” (Mar. X, 14).

Życie z wiary, nadziei i miłości, wymaga na ziemi ustawicznej pracy kapłańskiej i nauczycielskiej.

Nie daj tedy Boże, byście mieli zapomnieć o wspólnej odpowiedzialności z nami za to, czy religia będzie w szkole czy też nie!

Nie daj Boże, by opieszałość jednych rodziców narażała dzieci innych rodziców na utratę religii w szkole.

Posyłajcie dzieci tylko do takich szkół, gdzie religia jest wykładana. Jest to ciężki obowiązek Waszego sumienia. Prywatne szkoły Towarzystwa Szkół Świeckich nie włączyły do swego planu nauki religii. Dzieci nie usłyszą tam świętej mowy Wiary. Przestrzegamy takich Rodziców katolików, którzy odważyli by się posyłać dzieci do szkół bez religii, słowami Boskiego

Zbawiciela. „Kto by zgorszył jedno z tych maluczkich, które we Mnie wierzą, takiemu lepiej by było, aby uwiązano mu kamień młyński u szyi jego i wrzucono go do morza” (Mat. XVIII, 6).

Przykładem Pana Jezusa „tuląc dzieci Wasze do Siebie i kładąc na nie ręce, błogosławiąc im” (Mk. X, 16), i Wam kochani Rodzice życzę, by wzrastały Wam „w mądrości i w latach i w łasce u Boga i u ludzi” (Łk. II, 52).

Warszawa, w sierpniu 1957 r.

† *Stefan Kardynał Wyszyński*
PRYMAS POLSKI

Orędzie J.Em. Prymasa Polski polecamy odczytać z ambon we wszystkich kościołach diecezji, w niedzielę — dnia 18 sierpnia 1957 r.

Siedlce, dnia 3 sierpnia 1957 r.

† *Ignacy bp*

26.

Oświadczenie Sekretariatu Prymasa Polski w sprawie pomocy Polsce.

Szereg pism i rozgłośni radiowych podało do wiadomości, jakoby w czasie swego pobytu w Rzymie Ks. Kardynał Stefan Wyszyński był ostrzegany przez specjalnych wysłanników hierarchii katolickiej w Ameryce przed próbami interwencji w sprawie Ziemi Zachodnich Polski, pod sankcją utracenia pomocy charytatywnej ze strony katolików amerykańskich.

Ponieważ informacje te są wysoce krzywdzące dla ludzi śpieszących z pomocą Polsce, Sekretariat Prymasa Polski upoważniony jest do oświadczenia, że żadne tego rodzaju interwencje nie miały miejsca. Natomiast wszyscy duchowni i katolicy przybywający zarówno z Ameryki, jak i innych krajów do Ks. Prymasa, wyrażali gotowość do niesienia bezwarunkowej pomocy dobroczynnej dla Polski, w każdej możliwej postaci.

† *Antoni Baraniał*
Arcybiskup

Warszawa, dnia 10 września 1957 r.

27.

Pielgrzymka prawników na Jasną Górę.

Sekretariat Prymasa Polski podaje do wiadomości, że Pielgrzymka prawników na Jasną Górę odbędzie się w niedzielę dnia 3 listopada b. r.

Rozpocznie się Mszą św. Ks. Prymasa w Kaplicy Matki Bożej, o godz. 8 rano.

Niniejszy komunikat należy ogłosić z ambon.

-o-

Pielgrzymkę Prawników z terenu diecezji organizuje Ks. Mgr Józef Kobylński, Prof. Wyższego Sem. Duch. w Stedl-cach, do którego należy się zwracać o informacje.

28.

Pielgrzymka kobiet polskich na Jasnej Górze.

Telegram Ojca św. do Prymasa Polski w odpowiedzi na telegram wysłany 15. IX. 1957 r.

Z ojcowską radością i żywą nadzieją odebrał Ojciec św. hołdowniczy telegram, który nadesłały Mu polskie kobiety katolickie, zgromadzone w Częstochowie z okazji swojej pielgrzymki na Jasną Górę.

Wzruszony wyrazami oddania, Jego Świątobliwość zasyła — z głębi serca płynące — Apostolskie Błogosławieństwo wraz z zapewnieniem gorących modłów do Matki Boskiej Częstochowskiej, aby zbawienne postanowienia, ohotnie wyrażone przez tak liczną rzeszę wiernych, dały, jako oczekiwany owoc, pogłębienie wiary — najdroższego sercu ojcowskiemu — Narodu Polskiego, w szczególności zaś uświęcenie życia rodzinnego i religijne wychowanie młodzieży.

Dell'Aqua, Podsekretarz Stanu

Z ORDYNARIATU

29.

Na siedemsetlecie św. Jacka

List pasterski Episkopatu Polski.
Biskupi Polscy Wiernym pozdrowienie w Panu.

Doniosłe chwile, jakie obecnie przeżywa nasza Ojczyzna, są jakby ozłoczone promieniami niebieskich łask.

Niedawno bowiem skończył się Rok Maryjny, w którym dziękowaliśmy Królowej Polski za cudowną obronę Częstochowy. Rok przyszedł przynieść najmilszą pamiątkę wiekopomnych objawień Matki Najświętszej w Pirenejskiej grocie. Między te uroczystości naszej przedziwnej Pani wplotły się wspomnienia dwóch wielkich Świętych naszego narodu. Sławę jednego Męczennika, św. Andrzeja Boboli, rozgłosił nam Ojciec Święty listem skierowanym do całego świata. Ogromne zasługi drugiego wspaniałego Sługi Bożego, św. Jacka, obchodzimy obecnie. Na siedemsetną rocznicę śmierci tego wielkiego Patrona naszej Ojczyzny kierujemy do Was, Najmilsi, to nasze pasterskie słowo.

Św. Jacek Odrowąż, był jednym z tych mężów, którzy bardzo zaważyli na całym naszym życiu religijnym i narodowym.

Nie możemy tutaj podawać szczegółowego żywotu tego wielkiego syna, a w pewnej mierze i Ojca naszej Ojczyzny: dotknijmy tylko kilku najważniejszych momentów jego życia, a to w trojakim celu.

Najpierw musimy spełnić zlecenie dane nam przez Mędrca Pańskiego: „Wysławiajmy mężów chwalebnych i ojców naszych w pokoleniu ich” (Ekli, 4, 41), a zarazem złożyć Bogu serdeczne dzięki za to, że tego Świętego obdarzył tyłoma obfitymi, wielorakimi łaskami. Po wtóre trzeba nam przemyśleć te wszystkie wskazania, które św. Jacek, pomimo siedmiu wieków odległości czasu, przedkłada nam wymową swojego życia. Po trzecie wreszcie, musimy tak ukochać tego naszego Patrona, żebyśmy mogli z całą ufnością polecać mu wszystkie nasze potrzeby, nie tylko osobiste, ale przede wszystkim ogólne. Wśród tych naszych ogólnych potrzeb i gorących pragnień pierwsze miejsce zajmuje to, co stanowi naszą najgłębszą troskę, t.j. przebudowa narodu polskiego w żywy Kościół trzykroć Świętego Boga.

Przenieśmy się myślą w drugi dziesiątek lat trzynastego wieku. Biskup krakowski, Iwo Odrowąż, wyjeżdża do Rzymu, a wraz z nim wybiera się do stolicy Apostolskiej dwóch wybitnych kapłanów krakowskich, Jacek i Czesław.

Obaj ci mężowie stanowią żywy dowód, jak piękne owoce wydała już w Polsce tak zwana Gregoriańska odnowa Kościoła, podjęta blisko półtora wieku temu przez Grzegorza VII, Papieża. Odnowa ta w naszym narodzie była potężnym utwierdzeniem otrzymanej poprzednio wiary, tak żywym, że wkrótce zjawili się rodzący, z których poczęli wychodzić tak świątobliwi kapłani, że wielu z nich zasiadło później i na biskupich stolicach. Takim był w XII wieku błogosławiony Wincenty

Kadłubek, zrazu nauczyciel szkoły katedralnej w Krakowie, potem biskup krakowski, a wreszcie mnich Cysterski w Jędrzejowie: takim też był wspomniany powyżej Iwo Odrowąż: takim i byli i ci dwaj kapłani, którzy wraz ze swym Pastorem udali się w daleką drogę do »apostolskich progów«.

Główną troską tych wszystkich sług Bożych było zapewnienie kandydatom do służby ołtarza gruntownego kapłańskiego wychowania, by dalej mogli pracować skutecznie nad umocnieniem reformy. W tym celu przemyślano nieraz o wprowadzeniu pewnych form wspólnego kapłańskiego życia, które przygotowałyby młodzież duchowną i do apostołstwa słowem i bardziej jeszcze do oddziaływania przykładem szczerą i zupełną służby Bożej.

Na św. Jacku pokazały się zaraz przedziwne zrzadzenia Opatrzności. Przubył on do Włoch w chwili, kiedy już płonęło żywym ogniem wspaniałe dzieło, które niebawem rozświetlić miało cały świat. Był to sam początek Kaznodziejskiego, czyli jak później mawiano Dominikańskiego zakonu, który zatwierdzony świeżo przez Stolicę Świętą, zaczynał, jak bujne drzewo, wysyłać młode pędy na cały katolicki Kościół.

Jacek w tym dziele znalazł to, o czym marzył, to jest potężne narzędzie do odnowienia na duchu najpierw duchowieństwa, a potem wiernych przez palających świętym ogniem kapłanów.

Klasztory dominikańskie, zakładane głównie po większych miastach, miały stać się ogniskami nauki katolickiej, jaśniejącymi światłem prawdy Bożej dla podźwignięcia na duchu i mocnego związania z rzymską opoką wiary najpierw kleru, potem szerokich kół ludności świeckiej

Jacek zaledwie zetknął się z tym rodzajem się dziełem, odczuł pod wpływem łaski Bożej, że to jest droga, którą Bóg mu wskazuje dla własnego uświęcenia oraz dla rozwoju chrześcijańskiego życia we własnej Ojczyźnie. Przyjęty do zakonu przez samego św. Dominika, udał się na jego rozkaz do słynnej wówczas ze studiów kościelnych akademii bolońskiej, gdzie odbył nowicjat i pogłębił otrzymaną już w kraju wiedzę teologiczną.

To samo posłuszeństwo zakonne już po roku skierowało go na powrót do Polski, by, zakładając na naszej ziemi placówki swego Zgromadzenia, mógł wśród rodaków ożywić ducha wiary i pobożności.

W Polsce bowiem nie chodziło na razie o obronę wiary św. przeciw błędnym kierunkom religijnym. Chodziło głównie o ugruntowanie życia chrześcijańskiego w nowopowstających

miastach. Na ziemi polskiej, głównie pod wpływem św. Jacka rozszerzał się zakon Kaznodziejski tak szybko, że pod koniec XIII wieku miał już 53 klasztory.

Każdy klasztor obowiązany był posiadać przynajmniej jednego wykwalifikowanego nauczyciela i utrzymywać szkołę teologiczną, nie tylko dla własnego użytku, ale i dla pomocy okolicznego duchowieństwa. Dominikanie w ten sposób przygotowali grunt pod mającą powstać w następnym wieku wszechnicę krakowską. Oni też przy nauczaniu podstaw wiary wszczepili głęboko w nasze społeczeństwo kult Margi, który potem »rozkorzenił się w zacnym narodzie« i wydał w ciągu tylu wieków prześliczne kwiaty.

Pierwsi dominikanie polscy dwoili się i troili w służbie Kościoła. Zwłaszcza świętego Jacka widzimy to tu, to tam, po całym kraju dźwigającego nowe klasztory i ożywiającego je własną gorliwością, budzącego powołanie i szerczącego zrozumienie doskonalszego życia chrześcijańskiego. Praca ta była zaś tym zbawienniejsza, że Polska stanęła właśnie wobec grozy nadchodzącej z południowego wschodu wielkiej klęski.

Rozpoczęły się koło połowy tego wieku i powtarzały się potem kilkakrotnie straszliwe najazdy tatarskie. Całe dzielnice kraju zostały do cna wyniszczone; czterdziestu dominikanów zamordowanych w Sandomierzu, spląciło wylewem swej krwi męczeńskiej ofiarę dziękczynną za rozrost wiary na ziemiach polskich, a błagalną o pomoc Bożą dla dotkniętego tak ciężko narodu.

Nawiązując do dobrej tradycji Kościoła polskiego, nie przestają dominikanie na misji wewnętrznej, ale usiłują doprowadzić do wiary i prawdziwego Kościoła ościenne ludy, nie znające jeszcze prawdy albo zawczasu zarażone jej spaczeniem.

Pracują oni dla Rusi kijowskiej, ośladniętej przez schizmę grecką i pilnie zwracają oczy w stronę Litwy; zostaje wyswięcony dominikanin Wit, towarzysząc św. Jacka, torujący drogę przyszlęmu wielkiemu dziełu Jadwigi i Jagielly. Sam św. Jacek, po latach pracy apostołskiej na Rusi, organizuje regularną misję w Prusiech, dotąd bardzo opornych chrześcijaństwu, wprowadza dalej wielkie dzieło, zapoczątkowane przez świętych Wojciecha i Brunona,

Ostatnie lata życia spędza św. Jacek w Krakowie, dokąd przyciągnęły go starania o kanonizację św. Stanisława, biskupa. Nie można wątpić, że nie tylko obchody kanonizacyjne w r. 1254, ale i sama sprawa wyniesienia na ołtarze pierwszego polskiego męczennika zawdzięczają dużą część swego powodzenia wysiłkom św. Jacka i jego towarzyszy.

Oprócz życia modlitwy, dochodzącej do bardzo wysokiego stopnia kontemplacji, poświęcał się on łagodzeniu nędzy biednych. Stare opowieści mówią nam wiele o jego serdecznym miłosierdziu dla ubogich i o cudownej dla nich pomocy Bożej, modliwą jego wyjednanej. Nic więc dziwnego, że kiedy zamknął oczy 15 sierpnia 1257 r., żułoki jego, w tym samym klasztorным kościele złożone do grobu, opromieniła zaraz sława wybitnej świętości.

Kanonizacja tego wielkiego Chrystusowego sługi przeprowadzona w r. 1594 i nieustająca cześć, jaką wierni otaczają jego pamięć i jego relikwie, jest dowodem, że wynosząc go na ołtarze Kościół swą nieomylną powagą tylko potwierdził to, co niezłomnym przekonaniem tkwiło już dawniej w sercu narodu.

Nie mamy powodu do smutku i przygnębienia — tak pisał niedawno pewien wielki myśliciel katolicki — dopóki są pomiędzy nami święci. Polska trzynastego wieku dała Kościołowi ośmiu świętych i błogosławionych, prócz kilkudziesięciu męczenników sandomierskich i całego szeregu ludzi wysoce świętobliwych. Duszą zaś tego wzlotu ku świętości był ten sługa Boży, którego obecnie obchodzimy rocznicę.

Czy ta rocznica, prócz wspomnień nic nam nie mówi na dzień dzisiejszy? Wiele nam mówi rzeczy bardzo odpowiednich dla chwili, która się zbliża dla naszego narodu.

Wiadomo Wam wszystkim, że za lat dziewięć mamy obchodzić pamiątkę faktu, który wytknął dziejom naszym cały, rzec można, kierunek. W 966 r. dotychczasowe słabe blaski chrześcijaństwa jaśniejące nad Polską zapłonęły nie gasnącym już nigdy, trwałym zniczem wiary i pojawiły się coraz to liczniejsze krzyże. Od tej chwili, poprzez wszystkie walki, trudności, a nawet nieszczęścia przeszła nasza Ojczyzna swe drogi dziejowe — tak mawiali i Namiestnicy Chrystusa na ziemi — jako »Polska zawsze wierna«.

Gdyby żył jeszcze św. Jacek pomiędzy nami, cóż by on zalecił dla godnego uczczenia pamiątki tego ogromnego dobrodziejstwa, że Bóg nas do wiary prawdziwej powołał i przez lat tysiąc w wierności Chrystusowi nas zachował?

On, apostoł wiary na ziemiach polskich, wołałby z głębi serca, że niczym lepiej nie odwdzięczymy się Bogu za dar wiary, jak usilnym staraniem, żeby tę wiarę w sobie i całym narodzie rozwijać i umacniać. Niech ona ogarnie wszystkie dusze, niech zapanuje w rodzinach, niech owładnie całym społeczeństwem.

Trzymajmy się więc całym sercem tego wiecznie żyjącego Piotra, który sam jeden otrzymał od Chrystusa obowiązek

i łaskę utwierdzenia braci. Trzymajmy się złączonych z rzymską jego stolicą biskupów, a nie żadnych innych niepowołanych nauczycieli.

Ale starajmy się przy tym, przyjmując z ust naszych zwierzchników duchownych słowo prawdy Bożej, uświadamiać sobie jej podstawę. Kiedy pojmiemy lepiej, jak dalece zgodne jest to, w co dzisiaj wierzymy i z Pismem św., i z żywym słowem, przez Chrystusa podanym, wiara nasza będzie coraz bezpieczniejsza od fałszywych nauk i zacznie nam przynosić coraz więcej pociechy i światła. Jak więc św. Jacek organizował szkoły katolickie dla ludzi trzynastego wieku, tak my starajmy się w szkołach katolickich, czy to niższych, czy wyższych o umocnienie naszej wiary i o jej zbawienny wpływ na całe społeczeństwo polskie.

Wiara jednak — uczy tego znowu przykład św. Jacka — wzmacnia się nie tylko przez naukę, lecz przez obcowanie z Bogiem w modlitwie.

Uczcie więc wasze dzieci modlić się, chrześcijańscy rodzice; uczmy się wszyscy tej przedziwnej umiejętności, którą jest rozmowa z nieskończonym, najświętszym Bogiem, z jego aniołami świętymi.

A wśród tych świętych nikomu, po Bogu i Chrystusie, nie należy się tyle czci i miłości, ile wymaga przedziwna Matka Zbawiciela. Ta Królowa nasza, z którą związaliśmy się świeżo przez śluby całego narodu, tyle nam uprosiła łask, tyle dała i daje dowodów opieki, że nasze serca powinny otoczyć jej tron niejako żywym wieńcem i upatrywać w jej czci niezłomną rękojmię, że jak przez tysiąc lat nas wspierał, tak i w przyszłości Bóg nie opuści tych, co kochają Jego Matkę.

Nadto jednak wiara nasza powinna być czynna i zdobywcza. Powinniśmy wzorem św. Jacka starać się pozyskać i tych, co w dalekim świecie żyją jeszcze w ciemnościach niewiary lub błędu i tych, co pomiędzy nami żyjąc, nie zrozumieli dotąd, gdzie jest światło prawdziwe!

Potrzeba nam więc dla ich zdobycia, prócz gorliwych kapłanów i tych świeckich apostołów, którzy samą mocą swojego przekonania i budującym przykładem swojego życia umieliby pociągnąć ku Bogu, a przez to dopomagać do zjednoczenia w wierze całej naszej Ojczyzny.

Widzicie więc, Najmilsi, że rocznica św. Jacka nasuwa nam wielkie i bardzo poważne myśli. Ale czy mamy poprzestać na myślach? Myśli wymagają koniecznie wykonania. A do skutecznego wykonania potrzeba nam wielkiej pomocy z nieba.

Tę pomoc obiecuje nam św. Jacek, bylebyśmy się do niego uciekali ufnyim sercem.

Z racji więc 700-lecia św. Jacka powinniśmy rozbudzać w całym społeczeństwie katolickim akcję pielgrzymek do ołtarzy wielkiego Polaka. Św. Jacek swą działalnością obejmował wszystkie granice Polski i scalał jej mieszkańców w jedną rodzinę. Rozbudzenie w szerokich masach ludności polskiej kultu św. Jacka, przyczyni się waleńie do scalenia za przyczyną wielkiego Patrona polskich Ziem odzyskanych z Macierzą.

Dawne jego życiorysy opowiadają, że ten nasz patron, święty Jacek, otrzymał od Matki Bożej obietnicę, że Ona spełni każdą jego prośbę.

Składajmy więc z głębi duszy nasze modlitwy w ręce naszego świętego Rzecznika, by on je Matce Bożej jako swej własnej przedstawił. Jeżeli w ten sposób popłynię z całej naszej Ojczyzny gorąca prośba do Najświętszej Panny przez ręce wiernego jej sługi, możemy ufać, że i nasze tysiąclecie ozłocą promienie wielkich łask Bożych, i że Polska coraz wierniej, coraz pełniej katolicka, stanie się naprawdę królestwem Maryi i Boskiego Jej Syna. Amen.

Dan w Częstochowie, dnia 16 września 1957 roku.

Podpisano:

Arcybiskupi i Biskupi Polscy

Powyzszy list pasterski polecamy odczytać we wszystkich kościołach w niedzielę, dnia 10 listopada br.

Siedlce, dnia 30 września 1957 r.

† Ignacy bp.

30.

XIII Tydzień Miłosierdzia

Kuria Diecezjalna
Siedlecka czyli Podlaska
L. dz. 1614/57

Siedlce, dnia 15. IX. 1957 r.

Do Wielebnego Duchowieństwa Parafialnego.

Wzorem lat ubiegłych i w roku bieżącym przeprowadzony będzie w całej Polsce XIII Tydzień Miłosierdzia, od 6 do 13 października pod hasłem: »Pomóż bliźniemu w każdej potrzebie«.

Program Tygodnia Miłosierdzia :

Hasło: »Pomóż bliźniemu w każdej potrzebie« !

Termin: Od 6 października do 13 października 1957 r.

Niedziela 6.X. Motto: Wyzbądź się obojętności na los bliźniego i dlatego »pomóż bliźniemu w każdej potrzebie« !

Myśli: Istotą chrześcijaństwa jest poświęcenie się dla bliźniego. Czynna miłość bliźniego — zwłaszcza dziś — jest zdolna uleczyć świat z egoizmu, którego skutki wszyscy na sobie boleśnie odczuwamy...

Serce swe uczyni więc wrażliwe na los bliźniego, a przez to będziesz zdolny do pomocy bliźniemu w każdej potrzebie.

Poniedziałek 7.X. Motto: Pomóż młodszemu! (sprawa dzieci i młodzieży)

Myśli: Świadomość odpowiedzialności za młodszych... Prawo młodszego do twojej pomocy!... Możliwości pomocy młodszemu (podać sposoby)...

Owoce urzeczywistnienia hasła: Pomóż młodszemu!

Wtorek 8.X. Motto: Pomóż choremu!

Myśli: Pomoc choremu — ścisły obowiązek chrześcijanina... Pomoc twoja — błogosławieństwem dla chorego i dla ciebie... Rodzaj i sposoby pomocy choremu...

Środa 9.X. Motto: Pomóż kalece!

Myśli: Wrażliwość kalek na stosunek otoczenia do nich ... Delikatność i wyrozumiałość w oddawaniu przysług kalekom ... Rodzaj pomocy dla kalek ... Stosunek do kalek wyrazem naszej kultury duchowej ...

Czwartek 10.X. Motto: Pomóż człowiekowi wiekiem strudzonym!

Myśli: Istota i treść wieku starczego ... Młodsze pokolenie spadkobiercą dorobku starszych ... Poczucie wdzięczności — źródłem pomocy starcom ...

Piątek 11.X. Motto: Pomóż towarzyszowi pracy!

Myśli: Miejsce twojej pracy — okazją do dobrych uczynków ... Wymiana usług — wzajemnym dobrodziejstwem ... Koleżeństwo — to tytuł pomocy w dążeniu ku dobremu ... Na wstępie można podać obraz środowiska pracy, pozbawionego odpowiedzialności za współtowarzyszy pracy ...

Sobota 12.X. Motto: Pomóż każdemu ojcu i każdej matce!

Myśli: Przykazanie IV obowiązuje zawsze, wszędzie i każdego ... Wyrabianie wdzięczności dla rodziców – obowiązkiem pracy wychowawczej... Udzielanie pomocy każdej matce i każdemu ojcu – to obowiązek całego społeczeństwa ...

Niedziela 13.X. Motto: Pomóż rodzinie w jej trudnościach!

Myśli: Charakter rodziny wedle planów Bożych ... Pomóżmy każdej rodzinie, zwłaszcza wielodzietnej, spełnić jej właściwą rolę ... Każdy winien zrobić wszystko, co może, by dana rodzina mogła spełnić swój obowiązek ... Obowiązek pomocy rodzinie – obowiązkiem naszym wobec Narodu ...

Wynik XIII Tygodnia Miłosierdzia: »Pomóż bliźniemu w każdej potrzebie« – stałe i wytrwale poświęcenie się dla bliźniego – to znamię Narodu Maryjnego, przygotowującego się na 1000-lecie Chrztu Polski!

Mając na uwadze powyższy program tygodnia miłosierdzia, J. E. Najdostojniejszy Arcypasterz zarządza, by podobnie jak w latach ubiegłych, jednak z większym nateżeniem i nasileniem, ze względu na aktualność problematyki tegorocznego tygodnia miłosierdzia, J.Ks. Proboszcz przeprowadził w swojej parafii tydzień miłosierdzia w następujący sposób:

1. W niedzielę – 29 września, w czasie mszy świętych zakomunikuje Wiernym o XIII tygodniu miłosierdzia, który w całej Polsce zostaje przeprowadzony w roku b. od 6 do 13 października pod hasłem: »Pomóż bliźniemu w każdej potrzebie«, oraz zachęci Wiernych do licznych uczestnictwa w nabożeństwach różańcowych odprawianych w tygodniu miłosierdzia, by za przyczyną Najświętszej Maryi Panny »Matki Miłosierdzia« uprosić dla wszystkich Wiernych uwarżliwienie serca na potrzeby bliźnich.

2. W poszczególne dni tygodnia miłosierdzia, po nabożeństwie różańcowym, wykorzystać motto i myśli [z programu tygodnia miłosierdzia dla wygłoszenia nauki do Wiernych.

3. Wskazaną jest rzeczą, by w każdym kościele przygotowano kosz dla składania ofiar w naturze dla ubogich, pięknie przybrany z napisem »Dar ołtarza«.

4. J.Ks. Proboszcz do dnia 20 października r. b. złoży na piśmie sprawozdanie z przebiegu tygodnia miłosierdzia

w swojej parafii i z zebranych ofiar w naturze i gotówce swemu Ks. Dziekanowi, a Księża Dziekani do 1 listopada r. b. nadeślą do Kurii ze swego dekanatu sprawozdanie: czy i w jaki sposób i z jakim wynikiem przeprowadzono tydzień miłosierdzia w poszczególnych parafiach.

5. J.Ks. Proboszcz z ofiar zebranych w gotówce podczas tygodnia miłosierdzia 20% ogólnej sumy osobiście lub przez Ks. Dziekana złoży w Kurii na rzecz ubogich, będących pod bezpośrednią opieką Najdostojniejszego Arcypasterza.

Wikariusz Generalny
Ks. J. Ryster

Notariusz Ks. St. Olechowski

31.

Nowoutworzone parafie

1. Dekretem J. E. Biskupa Ordynariusza, z dnia 31 maja 1957 r. L. dz. 1632/57, erygowana została parafia przy kościele drewnianym p. w. Macierzyństwa N. M. P. w Łuzkach, dekanat łosicki. Parafia obejmuje miejscowości, należące dotąd do filii duszpasterskiej w Łuzkach.

2. Dekretem J. E. Biskupa Ordynariusza, z dnia 13 czerwca 1957 r. L. dz. 1751/57, erygowana została parafia przy kościele drewnianym p. w. św. Andrzeja Boboli w Wytocznie, dekanat włodawski. Parafia obejmuje miejscowości, należące dotąd do filii duszpasterskiej w Wytocznie.

3. Dekretem J. E. Biskupa Ordynariusza, z dnia 6 lipca 1957 r. L. dz. 2054/57, erygowana została parafia przy kościele drewnianym p. w. Nawiedzenia N.M.P. w Bejdach, dekanat siedlecki. Parafia obejmuje miejscowości, należące dotąd do filii duszpasterskiej w Bejdach.

32.

Hospicjum dla księży przyjezdnych do Warszawy

Kuria Metropolitalna Warszawska komunikuje, że księża przybywający do Warszawy mogą zatrzymywać się na noclegi w hospicjum przeznaczonym dla księży, znajdującym się w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 49 – Dom Katolicki »Roma«. Hospicjum czynne jest całą dobę.

Ze względu na trudności mieszkaniowe w Warszawie a zwłaszcza, na szacunek dla stanu kapłańskiego, wskazanym i pożądanym jest, aby duchowieństwo przybywające do Stolicy korzystało z wyżej wymienionego hospicjum.

33.

Ostrzeżenie przed kvestarzami

1. Na podstawie pisma Kurii Arcybiskupiej Wrocławskiej, Księża proboszczowie, administratorzy i rektorzy kościołów przestrzegają swych wiernych z ambon przed kvestarzami, którzy, nie mając na to zezwolenia Władzy Archidiecezjalnej, a legitymując się upoważnieniem Władz administracyjnych i Urzędu parafialnego w Brzegu n/Odrą, sprzedają obrazy i obrazki, z czego dochód ma być rzekomo przeznaczony na odbudowę kościoła w Brzegu.

Ze względu na to, że akcja ta nie przynosi żadnego pożytku dla sprawy kościelnej, owszem, wielce jej szkodzi, gdyż jest okazją do różnych nadużyć, wierni powinni się mieć na baczności przed oszustwem naciągaczy, legitymujących się dokumentami z pieczęcią parafialną w Brzegu i podpisem ks. Józefa Szczonego.

2. Przy tej okazji Kuria Diecezjalna przypomina Wielebnemu Duchowieństwu, aby nie pozwalano kvestarzom duchownym, czy zakonnym, czy świeckim na zbieranie ofiar w parafii, jeżeli nie udowodnią swego prawa do kwestowania: zakony żebrzące, mające swe domy zakonne w diecezji, jak np. Kapucyni, Albertynki — pisemnym zezwoleniem przełożonych swoich (kan. 621); zakony na prawie papieskim — zezwoleniem Stolicy Apostolskiej i miejscowego Ordynariusza (kan. 622); zgromadzenia na prawie diecezjalnym oraz osoby świeckie — zezwoleniem miejscowego Biskupa lub Kurii Diecezjalnej (kan. 622 § 2, 1503), ponadto kvestarze powinni wykazać tożsamość osoby legitymacją z fotografią. Po przybyciu na teren danej parafii obowiązani są najpierw stawić się u Ks. proboszcza i wobec niego wylęgitymować się. Przed kvestarzami, nie odpowiadającymi tym warunkom, należy przestrzec parafian z ambon.

3. Nie wolno również nikomu z parafian, czy parafianek zbierać ofiar wśród wiernych na potrzeby miejscowego kościoła, (jak nabycie chorągwi lub jakiegos sprzętu do kościoła), bez zgody i bez specjalnego, za każdym razem, pisemnego zezwolenia miejscowego Ks. proboszcza.

4. Nie wolno nikomu zbierać, czy wyludzać ofiar na intencje mszalne, a tym samym nie wolno i składać do rąk niepowołanych osób lub wysyłać pocztą ofiar na Msze św., nawet na t. zw. wieczyste. Jeżeli takie wypadki zdarzały się lub się zdarzają, nie mogą być nadal tolerowane, ponieważ są to nadużycia, całkiem sprzeczne z przepisami prawa kanonicznego.

O powyższym należy również powiadomić wiernych z ambon.

34.

Zmiany w składzie osobowym Duchowieństwa**Zwolnienia:**

Ks. Bąk Władysław zwolniony ze stanowiska administratora parafii Grodzisk i otrzymał zezwolenie na podjęcie pracy w duszpasterstwie wojskowym.

Ks. Kwolek Henryk, Zgr. XX. Marianów, zwolniony ze stanowiska wikariusza parafii Skórzec.

Ks. Sypniewski Władysław, Zgr. Mis. Oblatów M. N., zwolniony ze stanowiska administratora parafii Kodeń i Kopytów.

Ks. Opieczonek Franciszek, Zgr. XX. Marianów, zwolniony ze stanowiska administratora parafii Skórzec.

O. Innocenty Wietrzyk, Zak. Paul., zwolniony ze stanowiska administratora parafii Leśna Podl.

Nominacje:

Ks. mgr Szajda Franciszek, profesor Wyższego Sem. Duch. w Siedlcach, wicerektorem Studium filozoficznego tegoż Seminarium.

Ks. mgr Bazak Jan, profesor Wyższego Sem. Duch. w Siedlcach, wicerektorem od spraw adm. gosp. tegoż Seminarium.

Ks. mgr Bazak Jan, wicerektor W. Sem. Duch., kanonikiem Kapituły Katedralnej w Siedlcach.

Ks. Chojecki Antoni, dr filozofii i teologii, kanonikiem Kapituły Kolegiaty Janowskiej.

Ks. mgr Szajda Franciszek, wicerektor W. Sem. Duch., kanonikiem Kapituły Kolegiaty Janowskiej.

Ks. Kłopotek Jan, administrator parafii Trzebieszów, kanonikiem honorowym Kolegiaty Janowskiej.

Ks. Stępień Władysław, dziekan dek. sterdyńskiego, administrator parafii Kosów, kanonikiem honorowym Kolegiaty Janowskiej.

Administratorzy parafii:

Ks. Pestka Antoni, Zgr. Mis. Obl. M.N., administratorem parafii Kodeń i Kopytów.

Ks. Przystupa Antoni, administrator parafii Wyrozębny, administratorem parafii Paprotnia,

Ks. Zwierz Piotr, administrator parafii Paprotnia, administratorem parafii Wyrozębny.

Ks. mgr Majewski Henryk, wik. par. Ryki, administratorem parafii Grodzisk.

Ks. Włodarkiewicz Jan, Zgr. XX. Marianów, administratorem par. Skórzec.

O. Klimosz Hilary, Zak. Paul., administratorem parafii Leśna Podlaska.

Ks. Polewko Franciszek, administrator parafii Witoroż, administratorem parafii Szkopy.

Ks. Piętka Stefan, wikariusz par. Korytnica Łaskarzewska, administratorem parafii Gończyce.

Wikariusze:

Ks. Andrychowicz Rafał, Zgr. XX. Marianów, wikariuszem parafii Skórzec.

Ks. Kosiorek Tadeusz, wikariusz parafii Janów Podl., wikariuszem parafii Ryki.

Ks. Jabłoński Marian, administrator parafii Brus, wikariuszem substytutem parafii Wargocin.

35.

Zmarli kapłani

1. Ś.p. Ks. Norwind Paweł, jubilat, administrator parafii Gończyce, zmarł 6 września 1957 r., przeżywszy lat 77, w kapłaństwie lat 51.

2. Ś.p. Ks. Kułacz Michał, b. administrator parafii Kąty, ekskardynowany do archid. Wrocławskiej, zmarł w Pieszcach (Dom Starców) 6 września 1957 r., przeżywszy lat 82, w kapłaństwie lat 49.

3. Ś.p. Ks. Lipiński Antoni, rektor filii duszp. w Szczałbie, zmarł 19 września 1957 r., przeżywszy lat 54, w kapłaństwie lat 29.

4. Ś.p. Ks. Kosmulski Stefan, odzn. rok. i mant., proboszcz tytularny parafii Parczew, zmarł w Lublinie 23 września 1957 r., przeżywszy lat 66, w kapłaństwie lat 42.

ROZPORZĄDZENIA PAŃSTWOWE

36.

Zniesienie powiatowych referatów dla spraw wyznań.

Uchwałą Rady Ministrów z dnia 8 marca 1957 r. (Monitor Polski Nr 18/1957, poz. 134) zniesione zostały referaty dla spraw wyznań przy prezydium powiatowych rad narodowych i rad narodowych miast, stanowiących powiaty oraz w prezydium dzielnicowych rad narodowych w m. st. Warszawie i m. Łodzi. Dotychczasowy zakres spraw referatów do spraw wyznań, jak stanowi p. 2 § 1 uchwały, przechodzi do poszczególnych jednostek organizacyjnych prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, stosownie do ich zakresu działania.

37.

Okólnik Ministerstwa Finansów — wyjaśnienie wątpliwości co do opodatkowania osób duchownych.

MINISTERSTWO FINANSÓW Warszawa, dnia 15.X.1957 r.
Departament Podatków i Oplat
Nr PO 16976/3/57.

Prezydium Rad Narodowych szczebla wojewódzkiego i powiatowego — wydziały (oddziały) finansowe.

W związku z podnoszonymi wątpliwościami w sprawie opodatkowania osób duchownych, Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

1. rok podatkowy 1956.

W postępowaniu wymiarowym i odwoławczym podatku dochodowego dla osób duchownych za rok podatkowy 1956 nadal aktualne są wskazówki zawarte w okólniku Ministerstwa Finansów z dnia 8 stycznia 1954 r. Nr PM 431/2/54 w sprawie opodatkowania duchownych.

Wymiarów podatku dochodowego za rok podatkowy 1956 należy dokonać bez udziału komisji podatkowej, a to zgodnie z przepisami art. 157 ust. 5 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym. (Dz. U. z 1957 r. Nr 7, poz. 25). Przy ustalaniu podstaw opodatkowania dla osób duchownych również nie należy stosować przepisu art. 158 dekretu o post. pod. Nieuznanie ksiąg za dowód może nastąpić jedynie w przypadkach, o których mowa w powołanym okólniku z dnia 8 stycznia 1954 r.

2. rok podatkowy 1957.

Wytyczne zawarte w okólniku Ministerstwa Finansów z dnia 5 czerwca 1957 r. Nr PO. 7035/3/57, w sprawie opodatkowania duchownych podatkiem dochodowym obowiązującym, poczynając od roku podatkowego 1957,

Wytycznymi tymi należy kierować się zarówno przy ustalaniu zaliczek jak i wymiaru rocznego podatku dochodowego za 1957 r.

W przypadku, gdy podatnik w zeznaniu o dochodzie, w zażaleniu na wysokość zaliczki na podatek dochodowy bądź w odwołaniu od wymiaru rocznego tego podatku, podniesie okoliczność, że osiągnięcie dochodu niższego od norm orientacyjnych spowodowane zostało tym, że ilość wyznawców (dusz) jest znacznie mniejsza od ilości mieszkańców parafii, okoliczność tę należy wziąć pod uwagę przy wydawaniu decyzji.

Zaliczki miesięczne na podatek dochodowy na rok podatkowy 1957 dla osób duchownych należy, ustalając, kierując się danymi orientacyjnymi zawartymi w powołanym okólniku z dnia 5 czerwca 1957 r., a sprawy sporne rozstrzygać również w trybie wskazanym w tym okólniku. Decyzje należy doręczyć równocześnie z decyzjami ustalającymi podatek dochodowy za 1956 r.

3. Karty rejestracyjne

Przepisy dotyczące niewydawania kart rejestracyjnych dla osób duchownych zostaną ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Min. Fin. w terminie późniejszym. Do tego czasu należy — w myśl wytycznych zawartych w okólniku z dnia 26 stycznia 1957 r. Nr PZO. 5/57, w sprawie opodatkowania kościelnych osób prawnych i osób duchownych wyznania rzymsko-katolickiego i innych wyznań i związków religijnych — pobierać opłaty i wydawać zamiast kart rejestracyjnych potwierdzenie zgłoszenia obowiązku podatkowego.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

J. Gabjan

38.

Uwagi do Okólników Min. Finansów z d. 5. VI. 57 i 15. VII. 57 w sprawie podatku dochodowego duchowieństwa

(ob. Wiad. Diec. Podl., Nr 1-8/57, str. 22, 24, 25, 29)

Okólniki Ministerstwa Finansów z dn. 5. VI. i 15. VII. 57 wprowadzają nowe sposoby opodatkowania Duchowieństwa oparte na dziale II p. 2-4 okólnika Min. Fin. z dn. 26. I. 1957.

Od 1. I. 1957. Księża płacą podatek dochodowy w następujący sposób:

a) Wpłacać będą zaliczki miesięczne zależnie od ilości mieszkańców Parafii (Proboszczowie) lub zależnie od wielkości miejscowości (Ks. Wikariusze i Rektorzy), Ulgi przewidziane są dla Ziem Odzyskanych oraz Diecezji Przemyskiej i Tarnowskiej.

Okólnik Min. Fin. z 5 VI. 57. uwzględnia dochód roczny, podatek roczny od tego dochodu oblicza się procentowo według skali podanej w Dz. Ust. z 1957 Nr 7 poz. 26, str. 65.

b) Do czasu nowelizacji ustawy o pod. doch. i od wynagr. Władze Finansowe wymierzają 20% podwyżkę podatku dochodowego.

c) Obowiązuje nadal składanie rocznych »zeznań o dochodzie« (w styczniu każdego roku za rok ubiegły)

Można podać w zeznaniach dochód niższy, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, np. ilość wiernych jest niższa od ilości mieszkańców w parafii, na terenie parafii jest inna gmina wyznaniowa (ewang., prawosławni i td.) lub wielka liczba ateistów. W tych wypadkach wymiar nastąpi po zasięgnięciu opinii Woj. Wydz. Fin., który udzieli instrukcji w tej indywidualnej sprawie, po porozumieniu się z właściwą Kurią.

W związku z tym wskazane jest, by Duchowni składający zeznania poniżej kwot dochodu, podanego w okólniku Min. Finansów z dn. 5.VI. 1957 r., powiadomili o tym Kurię, która będzie mogła zająć stanowisko wobec Wydziału Finansowego.

d) Księża są zwolnieni z dn. 1. I. 1957 od prowadzenia księgi podatkowej Nr 11 i nie są zobowiązani do prowadzenia wogóle jakiejkolwiek księgi swych dochodów osobistych. Jeżeli jednak Duchowny zamierza złożyć zeznania wykazujące dochód niższy, niż przewidziany w okólniku z dn. 5.VI.1957 r., wskazane jest, choć niekonieczne robienie zapisków (zeszyt wiarogodnie prowadzony), by można swe zeznanie poprzeć i uzasadnić w razie potrzeby szczegółowymi danymi.

e) Zaliczki na 1957 r., w myśl punktu 2 okólnika M. F. z dn. 15. VII. 57., powinny być ustalone i płacone w wysokości wynikającej z dochodów osiąganych w 1957 r., a ustalonych w oparciu o wytyczne okólnika Mia. Finansów z dn. 5.VI.1957 r., a nie od dochodu ustalonego za 1956 r.

f) Duchowni są wolni od wykupywania »kart rejestracyjnych« lecz nadal są zobowiązani do »zgłoszenia obowiązku podatkowego w podatku dochodowym« i to corocznie do 31. XII, każdego roku i złożenia przy tym opłaty 30 zł. Zgłoszenie to oznacza, że dany Duchowny podlegać będzie w następnym roku podatkowi dochodowemu a władza finansowa na tej podstawie wpisuje go do swego spisu podatników: brak zgłoszenia spowoduje nie ujęcie danego Duchownego, a wykrycie Duchownego podlegającego podatkowi dochodowemu, który się nie zgłosił, spowodować może wymierzenie grzywny.

Opodatkowanie Ks. Ks. Proboszczów

Grupa pod.	Ilość mieszkańców parafii	Ziemie odzysk.		Diec. przern. i terr.			Pozostały obszar Państwa				
		Dochód roczny zł.	Dochód mies.	Podatek dochod. wysokość roczn. zł.	stopa %	20% zwwyżka	Dochód roczny zł.	Dochód mies. zł.	Podatek dochod. wysokość roczn. zł.	stopa %	20% zwwyżka
I	do 500	7.000	584	5	350	29	7.000	584	5	350	29
II	500-1000	9.000	750	7	630	50	9.000	750	7	630	50
III	1000-2000	12.000	1.000	9	1.080	90	13.050	1.084	10	1.300	108
IV	2000-3000	15.000	1.250	11	1.650	138	17.000	1.417	14	2.380	200
V	3000-5000	17.000	1.417	14	2.380	200	20.000	1.666	16	3.200	277
VI	5000-8000	19.000	1.585	16	3.040	253	22.000	1.833	18	3.960	330
VII	8000-10000	24.000	2.000	18	4.320	360	24.000	2.000	18	4.320	360
VIII	10000-15000	25.000	2.083	20	5.000	416	25.000	2.083	20	5.000	416
IX	ponad 15000	26.000	2.166	20	5.200	450	26.000	2.166	20	5.200	450

Opodatkowanie Ks. Ks. Rektorów Kościołów i Ks. Ks. Wikariuszy

Grupa	Położenie miejsc pracy duszpast.	Dochód roczny	Dochód mies.	Podatek Dochod. wysok.	
				stopa %	20% zwwyżka
I	Wieś, miasta nle powiat.	6.800	565	5	340
II	Miasta powiat.	8.500	708	7	595
III	Miasta wojewódz.	10.000	833	8	800

Objaśnienia do przepisów o podatku dochodowym

1. Wysokość dochodu i podatku zależna jest:
  - a) dla Ks. Ks. Proboszczów — od ilości mieszkańców w parafii.
  - b) dla Ks. Ks. Rektorów i Wikariuszy — od położenia miejsca pracy duszpasterza.
2. Kwota dochodu rocznego obejmuje:
  - a) dochód z wszelkich czynności duszpasterskich: intencje mszalne, ofiary, iura stolae,
  - b) wartość zajmowanego przez kapłana mieszkania,
  - c) wynagrodzenie pobierane z parafii w wysokości stałej pensji bez wzgl. na jej wysokość.

Uwagi; 1. 20% podwyżki dotyczy tych kapłanów, którzy ukończyli 25 lat i których dochód roczny przekracza 9,420 zł. rocznie.

2. Przy najbliższej nowelizacji Dekretu o podatku dochod. mają być zniesione kryteria, od których zależy opodatkowanie 20% wyżką.

39.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
z dnia 27 lipca 1957 r.

w sprawie przedłużenia okresu ważności dowodów osobistych

Na podstawie art. 6 ust. 4 dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 1951 r. Nr 55, poz. 382 i z 1956 r. Nr 6, poz. 29 i Nr 21, poz. 101) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dowody osobiste, wydane na podstawie przepisów dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 1951 r. Nr 55, poz. 382 oraz z 1956 r. Nr 6, poz. 29 i Nr 21, poz. 101), których termin ważności upływa nie później niż dnia 31 grudnia 1959 r., zachowują swą ważność na okres następujących lat 5.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (Dz. U. Nr 41, poz. 184, z 5. VIII. 1957)

Minister Spraw Wewnętrznych: W. Wicha

40.**Ubezpieczenie od ognia budynków kościelnych**

I. W związku z licznymi zapytaniami w sprawie podwyższonych od 1. I. 1957 r. składek od ubezpieczenia od ognia budynków kościelnych, wyjaśniamy, że Min. Finansów zarządzeniem z 25. I. 57 (Mon. Pol. Nr 9) poz. 66) podwyższyło sumę ubezpieczeniową do wysokości pełnej wartości budowlanej, a Państw. Zakład Ubezpieczeń zarządzeniem z 6. III. 1957 (okólnik nr 11/500/57) podwyższył współczynnik (mnożnik) z 4,7 na 12,5.

Wobec podwyższenia sumy ubezpieczeniowej, od której obliczona jest składka, podwyższona została w konsekwencji również składka,

II. Jeżeli wymierzona składka wydaje się zbyt wygórowana, należy w właściwym Inspektoracie Powiatowym (Miejskim) zbadać zgodność jej obliczenia i prosić o wykazanie sposobu ustalenia sumy ubezpieczeniowej i składki rocznej.

III. Jeżeli suma ubezpieczeniowa i w konsekwencji składka są wygórowane, należy (w myśl rozp. Min. z 28. III. 51 Dz. Ust. Nr 21 poz. 168) w ciągu jednego miesiąca od doręczenia dowodu ubezpieczeniowego (tj. wezwania płatniczego, w którym podano sumę ubezpieczeniową i składkę) żądać ustalenia sumy ubezpieczeniowej przez Komisję Szacunkową, złożoną z wyznaczonego przez siebie rzeczoznawcy (Rządca Kościoła podaje po porozumieniu się miejscowego budowniczego, inżyniera lub osobę w tych sprawach obznajmioną jako rzeczoznawcę Kościoła), przedstawiciela Państw. Zakł. Ubezpiec. oraz przedstawiciela Prez. Gm. (Miejsk.) Rady Narodowej jako przewodniczącego. Każda

ze stron ponosi koszty swego rzeczoznawcy, a za przewodniczącego koszty ponosi każda strona po połowie.

Ustalona w ten sposób suma ubezp. przez komisję jest ostateczna.

Warszawa, dnia 19 lipca 1957 r.

Biuro Sekretariatu Episkopatu

41.

Zmiana przepisów co do zgłaszania uroczystości religijnych.

Nowe przepisy wprowadza okólnik Min. Spraw Wewn. — Depart. Społeczno-Administr. — z 25. VI. 1957 r. Nr D. II. 4/30/24/57, dotyczący zgromadzeń publicznych.

Okólnik powyższy zastępuje okólnik b. Min. Adm. Publ. Nr 107. z 23. XI. 1949 i wprowadza bardzo istotne zmiany, a w szczególności w sprawie zgłaszania nabożeństw u władz państwowych — obowiązują obecnie następujące zasady:

- I. Nie wymaga się obecnie żadnych zezwoleń ani zgłoszeń na urządzenie nabożeństw wewnątrz kościołów i w obrębie cmentarzy przykościelnych (dziedzińców), przy czym nie przeszkadza, że wierni, z powodu napływu znacznej ich liczby, stoją na ulicy poza ogrodzeniem cmentarnym (dziedzińcem) lub kościołem.

Ponieważ władza państwowa obecnie nie ma prawa kwestionować »tradycyjności« — więc wszystkie nabożeństwa wewnątrz kościołów i kaplic i w obrębie cmentarza otaczającego ten kościół (dziedziniec) nie wymagają żadnego zezwolenia, ani zgłaszania u władz państwowych.

Bez jakiegokolwiek zwracania się do władz państwowych urządzić więc można; misje, rekolekcje, odpusty i wszelkie inne nabożeństwa wewnątrz kościoła lub w obrębie cmentarza przykościelnego (dziedzińca).

Uwaga: Jeżeli uroczystość odbywa się tylko wewnątrz kościoła a część wiernych z powodu dużego napływu pozostanie poza kościołem na ulicy — to zezwolenia żadnego nie potrzeba.

- II. Procesje uliczne związane z uroczystościami Bożego Ciała, wychodzące na ulice i place publiczne nie wymagają uprawdzie też ani zezwolenia ani zgłoszenia u władz państwowych, jednak »szczegółowy porządek tych procesji powinien być uzgadniany z prezydium właściwej Rady Narodowej«.

Uwaga: Uzgodnieniu podlega nie odbycie procesji, lecz tylko trasa procesji Bożego Ciała.

2. Uzgodnienie następuje w ten sposób, że wysyła się zawiadomienie podając, że procesja związana z uroczystościami Bożego Ciała danej parafii odbędzie się w danym dniu i przejdzie jak zwykle daną trasą
3. Wniosek składać do Prezydium Powiat. lub Miejskiej Rady Narodowej.
4. Brak odpowiedzi władzy państwowej uważać należy za zgodę na treść zawartą w zawiadomieniu czyli porządek procesji należy uważać za uzgodniony.

- III Zezwolenie na uroczystości relig. i procesje wymagane jest tylko dla uroczystości, które mają się odbywać poza kościołem i cmentarzem kościelnym, tj. na ulicach i placach publicznych.

Okólnik rozróżnia tu trzy rodzaje uroczystości wzgl. procesji:

- a) powitanie i pożegnanie przedstawicieli hierarchii kościelnej poza kościołem i cmentarzem, więc np. na skraju, u bram miasta, na granicy parafii lub dekanatu itd
- b) pielgrzymki wiernych oraz witanie i żegnanie pielgrzymów poza kościołem i cmentarzem.

Uwaga: I. W obu tych wypadkach okólnik postanawia, że »władze państwowe nie będą czyniły przeszkód w ich organizowaniu i udzielać będą odpowiednich zezwoleń na składanie w przepisowym terminie i trybie wnioski«.

2. Oczekiwać więc należy, że wnioski w obu tych wypadkach będą życzliwie, przychylnie i szybko załatwiane przez władze państwowe.
- c) Procesje uliczne, poza uroczystościami Bożego Ciała, o ile mają wychodzić na ulice i place publiczne: pro-

cesja żałobna w dzień Zaduszny, z okazji odpustu, święcenia pól, krzyży przydrożnych, figur w dni krzyżowe itd.

Uwaga; 1. Władze państwowe w myśl okólnika co do tych procesji uwzględniając wymogi tradycji kościelnej udzielać będą zezwoleń miejscowym władzom kościelnym, po złożeniu przez te władze kościelne w właściwym terminie i trybie odpowiednich wniosków.

2. wniosek parafii winien więc tu powoływać się na tradycyjność tej procesji w Kościele rz.-katol.

IV. Termin i tryb składania wniosków o udzielenie zezwolenia na odbycie uroczystości i procesji ulicznych:

1. wniosek należy składać na trzy (3) dni przed uroczystością wzgl. procesją.
2. wniosek kierować i składać należy w Prezydium Pow. (Miejsk.) Rady Narod., na której terenie odbywać się ma uroczystość wzgl. procesja.

Uwaga: 1. dla zjazdów, na które przybywają delegaci z kilku powiatów właściwe jest Prez. Wojew. Rady Narodowej w myśl art. 22 ust., 1. pkt b) ustawy z 11.III.32 o zgromadzeniach — co w sprawach uroczystości kościelnych nie ma zastosowania.

2. nie wystarczy złożenie wniosku w miejscowym Posterunku Mil. Obyw.
3. Wniosek winien zawierać:
  - a) nazwę i adres parafii oraz nazwisko i podpis ks. proboszcza lub jego zastępcy,
  - b) dokładne wskazanie miejsca (trasy) i czasu rozpoczęcia uroczystości (podać jakiej: witanie, żegnanie hierarchii, pielgrzymki, procesji),
  - c) podać cel uroczystości (święcenie pól, krzyża, uczczenie patrona itd.),
  - d) zaznaczenie, że uroczystości (procesja) odbędą się w języku polskim, wzgl. częściowo łacińskim, jako języku liturgicznym Kościoła rz.-katol.

e) wniosek o udzielenie zezwolenia na odbycie tej uroczystości (procesji).

f) wniosek składa ta parafia, która zamierza urządzić uroczystość wzgl. procesję.

W razie odmowy zezwolenia lub nie nadejścia zezwolenia i nie odbycia z tej przyczyny uroczystości (procesji), należy w każdym wypadku zawiadomić Kurie Biskupią.

Warszawa, dnia 21 sierpnia 1957 r.

Biuro Sekretariatu Episkopatu

42.

Czynsze i podatki lokalowe duchowieństwa

obowiązujące od 1.I.1957 r.

(Nie dotyczy duchowieństwa na wsiach mieszkającego w kościelnych budynkach — mieszkańcy wsi mocą dekretu wolni są od podatku lokalowego).

I. Rada Ministrów wydała rozporządzenia, zmieniające dotychczasowe stawki opłat czynszowych:

a) Rozp. z 29.VII.1957 r. o czynszach za lokale użytkowe i wpłatach na Fund. Gosp. Mieszk. (Dz. Ust. Nr 48, poz. 229).

b) Rozp. z 10.IX. 1957 r. o zmianie przep. o zwolnieniach i ulgach czynszów mieszkalnych (Dz. Ust. Nr 50, poz. 246).

II. Zgodnie z zapowiedzią w okólniku Min. Fin. z 26.I.57 r. — duchowieństwo parafialne, opłacające podatek dochodowy, zaliczone zostało do »świata pracy«, tak że czynsz za zajmowane przez duchowieństwo parafialne lokale mieszkalne (plebania) ustalone w wysokości »czynszu dotychczasowego« t.j. przedwojennego, przeliczonego w stosunku: 100. — przedwoj. równe 3. — zł. obecnym, czynsz tak przeliczony wynosi zwykle około 50 groszy od jednej izby (pokój lub kuchnia) miesięcznie.

W razie niemożliwości ustalenia czynszu przedwojennego czynsz ten można obliczyć według tabel zależnie od wielkości (w m²) i wyposażenia mieszkania i od miejscowości (stawki 3,6 grosza do 5,5 grosza za 1 m² miesięcznie).

Duchowieństwo przeważnie nie opłaca czynszu w plebaniach i domach kościelnych, wysokość czynszu jednak ma znaczenie istotne (jako podstawa) dla obliczenia podatku od lokali i ewent. podatku miejskiego.

Podatek od lokali wynosi w niniejszym wypadku tyle, ile wynosiłby czynsz, gdyby był opłacany (uchwalany przez

władze terenowe) nie jest wszędzie pobierany i wysokość jego jest różna, nie może jednak być wyższy jak podatek od lokali. Podatek od lokali i miejski opłaca się miesięcznie, można go jednak zapłacić z góry za cały kwartał, półrocze lub nawet za cały rok.

Nadmienia się, że duchowieństwo nie parafialne, pobierające uznawane wynagrodzenia z tytułu pracy (prefekt, pracownik Kurii Sądu Duch. lub innej instytucji kościelnej, szkoły i t.p.) nadal w przedmiocie czynszu traktowane jest jako »świat pracy« tak, że w stosunku do tego duchowieństwa stan prawny nie uległ zmianie i duchowieństwo to, podlegając nadal niskiemu czynszowi, opłaca też nadal niski podatek lokalowy lub miejski.

III. Kościół Rzym-Katolicki, jako osoba prawna ponadto zwolniony został od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej:

a) od lokali użytkowych, zajmowanych przez Kościół Rzym-Kat. i instytucje przez Kościół ten utrzymywane (t.zw. zwolnienie od FGM płaconego przez wynajmującego czyli właściciela z czynszu).

b) od lokali użytkowych, używanych przez Kościół na cele wykonywania kultu religijnego (t.zw. zwolnienie od FGM płaconego przez najemcę z tabeli Nr 14 prócz czynszu).

Za lokal »użytkowy« uważany jest lokal nie używany na cele mieszkalne.

IV. Lokale biura parafialnego, poczekalnie i t.d. stanowią część mieszkania plebanii i winny być kwalifikowane i opodatkowane jako lokale mieszkalne, a nie użytkowe.

Pomieszczenia, wykorzystywane bowiem równocześnie dla celów mieszkalnych i użytkowych, jak kancelaria parafialna, poczekalnie winny być traktowane jako mieszkalne. Należy więc lokale te wykazywać i opłacać podatek lokalowy według stawek mieszkaniowych.

Dnia 15 października 1957 r.

Sekretarz Episkopatu † Z. Choromański

Sprostowanie omyłki

w poprzednim zeszytcie na str. 32, wiersz 3 od dołu:
Konto Kurii Diecezjalnej—zamiast 1950—powinno być:
Nr 1520-9-344.

OGŁOSZENIE

w sprawie odlewu dzwonów kościelnych

Władze państwowe zezwoliły na uruchomienie produkcji dzwonów z nowego tworzywa, z żeliwa sferoidalnego, dziś bardzo rozpowszechnionego zagranicą.

Produkcja tych dzwonów opatentowana została na nazwisko mgr. inż. Wójcika. Centralne władze planowania z całą życzliwością stawily do dyspozycji potrzebne na produkcję surowce.

Do udzielenia informacji w sprawie możliwości nabycia takich dzwonów upoważniony jest dr Juliusz Kulczycki, Kraków, ul. Kopernika 9.